

בַּאֲגוּזִים נְשַׁחֲקָה - חַג הַפֶּסַח בָּא!

מילים: יצחק אלטרמן
לחן: יואל ולבה

בַּאֲגוּזִים נְשַׁחֲקָה -
חַג הַפֶּסַח בָּא!

זוג או פָּרֵט,
זוג או פָּרֵט,
מָה אֶצְלִי בִּידָ?
אם נחשפת ומצאת -
הם פלם שלך.
לא נחשפת, לא מצאת -
תן לי את שלך

מדוע משחקים באגוזים בחג הפסח?

במקורות מוזכר המשחק באגוזים בהקשר לליל הסדר: "אמרו עליו על רבי עקיבא שהיה מחלק קליות ואגוזין לתינוקות בערב פסח כדי שלא ישנו וישאלו" (בבלי, פסחים ק"ט)

ממקורות נוספים ניתן ללמוד כי האגוז שימש את אבותינו כאמת מידה להשוואת גדלים, כמו גודלו של אתרוג: "שיעור אתרוג קטן - רבי מאיר אומר, כאגוז" (משנה, סוכה ג ז).

הצעות לפעילות לפיתוח חשיבה מתמטית במשחק עם אגוזים:

- ניתן לשיר עם הילדים את השיר "באגוזים נשחקה" מאת : יצחק אלטרמן .
- כדאי לשוחח עם הילדים על מנהג המשחק באגוזים בחג הפסח.
- ניתן להביא לילדים סוגים שונים של אגוזים ולשוחח איתם על ההבדלים בין האגוזים. (צורה, גודל, טעם, ריח וכו')
- ניתן לספר את הסיפור "אגוז של זהב" מאת לוין קיפניס ולהציע לילדים להמחז אותו.
- ניתן לאפשר לילדים להציע רעיונות איך ניתן לשחק באגוזים ולהציע להם להכין משחק בעצמם או לקבוע איך ישחקו ומה יהיו כללי המשחק שהמציאו.

הצעות למשחקים שונים באגוזים

שם המשחק: "זוג או פרט"

מספר משתתפים: שני ילדים ומעלה

אביזרים: אגוזים מסוג זהה

מהלך המשחק: אחד מהמשתתפים חופן מספר אגוזים בידו ומסתיר מאחורי גבו. שאר המשתתפים מנחשים האם מספר האגוזים אשר בידו הוא זוג או פרט (אי זוגי). מונים את מספר האגוזים ומגלים כמה יש.

מנצח: מי שניחש נכון – מקבל את האגוזים.

כדאי לסדר את האגוזים בזוגות ולמנות: 2,4,6 או ניתן למנות אחד בקול רם ואחד בשקט (בלב).

לאחר שביססנו את המנייה אצל הילדים ניתן למנות בדילוגים כאשר מקפידים על דילוגים בהפרשים שווים.

המושג המתמטי מתוכנית הלימודים שבא לידי ביטוי בפעילות זו:

מנייה בדילוגים

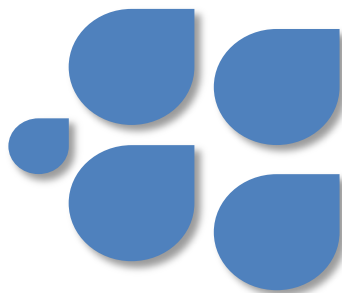
שם המשחק: "לוכדים אגוזים"

מספר משתתפים: שני ילדים ומעלה.

אביזרים: אגוזים, קעריות קטנות אטומות כמספר המשתתפים.

מהלך המשחק: על שולחן או על הרצפה מפזרים את האגוזים. כל משתתף מקבל קערית פלסטיק קטנה אטומה. כל אחד מהמשתתפים "לכוד" אגוזים (מכסה קבוצת אגוזים בעזרת הקערית שבידו). על שאר המשתתפים לנחש כמה לכד? זוג או פרט? מונים ובודקים.

אפשרות אחרת: קובעים מספר אקראי מראש ואז "לוכדים" אגוזים. על שאר המשתתפים לנחש יותר מ... או פחות מ... (לפי המספר שנקבע)

המושג המתמטי
מתוכנית הלימודים
שבא לידי ביטוי
בפעילות זו:

אומדן מיספרי

לדעת בערך את גודל הקבוצה הנתונה או את מספר הפריטים בה.

שם המשחק: "אגוזים בדגמים"

משתתפים: שני ילדים ומעלה

אביזרים: 3-4 כוסות אטומות, אגוזים מסוגים שונים כמו אגוזי מלך, לוז, מקדמיה ועוד

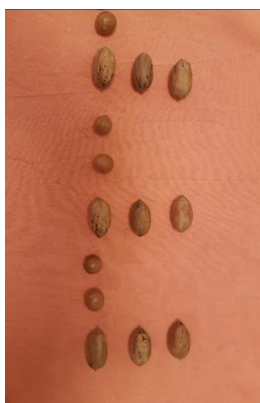
מהלך המשחק: משתתף אחד בתורו בונה דגם חוזר בעזרת האגוזים השונים. לאחר שסיים

הוא מכסה בעזרת כוס אטומה את אחד האגוזים בדגם שסידר. במהלך

סידור הדגם וכיסויו – המשתתפים האחרים עוצמים את עיניהם.

המשתתפים פוקחים את עיניהם ומנסים לגלות מיהו האגוז המוסתר ?

אפשרות מאתגרת נוספת היא להסתיר מספר רב יותר של אגוזים בדגם.

סדרה החוזרת על עצמה בהיבטים שונים:
צבע, צורה, גודל, כמות, וכו'. חשוב כי הילדים
יזהו את יחידת הבסיס ואז יוכלו לנבא את
המשך הדגם. מומלץ להתחיל עם מאפיין אחד
שחוזר ולעבור ליותר מאפיינים חוזרים.

המושג המתמטי
מתוכנית הלימודים
שבא לידי ביטוי
בפעילות זו:

דגם חוזר

כתבה: [מיכל ג'ראד](#), מדריכה ארצית לשילוב מתמטיקה בגן הילדים באגף לחינוך קדם יסודי